

LATVIJAS REPUBLIKA
VENTSPILS NOVADA DOME

Skolas iela 4, Ventspils, LV-3601, reģ.nr. 90000052035, tālr. 63629450, e-pasts info@ventspilsnd.lv
www.ventspilsnovads.lv

Ventspils novads

Paskaidrojuma raksts

**Ventspils novada domes 2023. _____ saistošajiem noteikumiem Nr. ____
„Par Ventspils novada pašvaldības palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā”**

Paskaidrojuma raksta sadaļa	Norādāmā informācija
1.Mērķis un nepieciešamības pamatojums	<p>Saistošo noteikumu „Par Ventspils novada pašvaldības palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā” (turpmāk – Noteikumi) mērķis ir noteikt kārtību, kādā Ventspils novada pašvaldība (turpmāk arī – pašvaldība) sniedz iedzīvotājiem palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā (turpmāk arī – palīdzība), palīdzības reģistra veidus, personu kategorijas, kuras ir tiesīgas saņemt palīdzību, un reģistrēšanas pašvaldības palīdzības reģistros un izslēgšanas no tiem kārtību, kā arī institūciju kompetenci šai procesā un dzīvojamās telpas izīrēšanas nosacījumus un termiņu atbilstoši likuma „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā” nosacījumiem.</p> <p>2022.gada 13.janvārī stājoties spēkā Latvijas Republikas Saeimas pieņemtajam likumam „Grozījumi likumā „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā””, 2022.gada 15.janvārī spēku zaudēja likums „Par sociālajiem dzīvokļiem un sociālajām dzīvojamām mājām”. 2021.gada 8.decembrī pieņemtā likuma „Grozījumi likumā „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā”” (stājās spēkā 2022.gada 1.janvārī) 14.pantā noteikts, ka likumā „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā” izslēgts 22.pants. Savukārt likums „Par pašvaldībām” zaudēja spēku 2023.gada 1.janvārī, kad stājās spēkā Pašvaldību likums. Ar Noteikumu spēkā stāšanos zaudēs spēku Ventspils novada domes saistošie noteikumi – 2010.gada 28.janvāra Nr.1 „Par kārtību, kādā Ventspils novadā reģistrējamas personas pašvaldības palīdzības saņemšanai dzīvokļa jautājumu risināšanā” un 2010.gada 29.jūlija Nr.25 „Par sociālo dzīvokļu izīrēšanu Ventspils novadā”, kuru izdošanas tiesiskais pamatojums satur atsauces uz spēkā neesošām tiesību aktu normām un kuros ietvertais līdzšinējais tiesiskais regulējums aktualizējams, lai nodrošinātu tā atbilstību gan Ventspils novada pašvaldības reorganizācijas rezultātā notikušajām strukturālajām izmaiņām, gan hierarhiski augstāka juridiska spēka normatīvo aktu prasībām, kā to paredz Pašvaldību likuma pārejas noteikumu 6.punkts par izdoto uz 2023.gada 1.janvārī spēku zaudējušā likuma „Par pašvaldībām” normu pamata saistošo noteikumu izvērtēšanu un piemērošanu ne ilgāk kā līdz 2024.gada 30.jūnijam.</p>

<p>2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu</p>	<p>Nav prognozējamās ietekmes uz Pašvaldības budžetu, jo nav nepieciešamības veidot jaunas institūcijas, darba vietas vai paplašināt esošo institūciju kompetenci tādējādi, lai Noteikumu izpildes nodrošināšanai – papildus katrā saimnieciskajā gadā šim mērķim apstiprināto izdevumu apmēram – būtu vajadzīgs piešķiramo finanšu līdzekļu palielinājums.</p>
<p>3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci</p>	<p>Noteikumi nosaka šādus sniedzamās palīdzības veidus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pašvaldības dzīvojamās telpas izīrēšana; 2. sociālā dzīvokļa izīrēšana; 3. nodrošināšana ar pagaidu dzīvojamo telpu; 4. īrētās dzīvojamās telpas apmaiņa pret citu dzīvojamo telpu; 5. dzīvojamo telpu izīrēšana kvalificētiem speciālistiem. <p>Pašvaldība, izvērtējusi sociālo situāciju un regulējuma ietekmi uz sociāli vismazāk aizsargājamiem Ventpils novada iedzīvotājiem, papildus tiesību subjektiem, kuriem ir tiesības saņemt palīdzību saskaņā ar likuma „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā”, Noteikumu 13. un 14.punktā iekļāvusi vēl citas personu kategorijas, kuras nodrošināmas ar dzīvojamām telpām vispārējā kārtībā, kā arī Noteikumu 21.-22.punktā – kritērijus sociālā dzīvokļa statusa noteikšanai un īres tiesību piešķiršanai. Atšķirībā no Ventpils novada domes saistošajiem noteikumiem, kas minēti paskaidrojuma raksta 1.sadaļā, Noteikumi arī regulē, kad dzīvojamās telpas izīrējamās kvalificētiem speciālistiem. Atbilstoši Ventpils novada attīstības programmā definētajiem mērķiem un pārvaldes uzdevumu izpildes nodrošināšanas prioritātēm, paredzēts, ka dzīvojamās telpas izīrējamās kvalificētiem speciālistiem, kas ieguvuši attiecīgu izglītību un nodarbināti kādā no šādām jomām: izglītība; sociālā un veselības aprūpe; pašvaldības pārvalde; informācijas un komunikāciju tehnoloģijas; sabiedriskā kārtība un drošība. Līdz ar to atzīstams, ka Noteikumu, kuri – realizējot brīvprātīgās iniciatīvas – satur iedzīvotājiem labvēlīgākus tiesiskos nosacījumus palīdzības saņemšanai, izdošana ir vērsta ne vien uz Ventpils novadā dzīvojošo personu interešu aizsardzību mājokļa pieejamības jautājumos, to starpā vispirms tām personu kategorijām, kurām zemo ienākumu, darbnespējas, ārkārtas situācijas vai citu iemeslu dēļ sagādā grūtības iegūt īpašumā dzīvojamās telpas vai īrēt tās no privātpersonām tirgus apstākļos, tādējādi tieši ietekmējot iedzīvotāju sociālās labklājības stiprināšanu un dzīves kvalitātes līmeņa pasliktināšanās novēršanu, bet arī veicina Pašvaldībai un komersantiem vajadzīgu kvalificētu speciālistu, kuri vēlas strādāt vai turpināt darbu Ventpils novadā, piesaisti, nodrošinot dzīvošanas iespējas ilgtermiņā. Ievērojot to, ka Pašvaldība tai piederošās dzīvojamās telpas izīrē tikai ierobežotam personu lokam, kuras atbilst tiesiski noteiktiem kritērijiem un pārsvarā gadījumu ir sociāli atbalstāmas un maznodrošinātas, kā arī apstākli, ka piedāvājums un pieprasījums pēc īres mājokļiem administratīvajā teritorijā kopumā ir neliels, Noteikumu pieņemšana nerada jebkādu vērā ņemamu ietekmi uz konkurenci nekustamo īpašumu (īres) tirgu un tā dalībniekiem.</p> <p>Ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbību Ventpils novadā – kā neattiecināma – nav vērtēta.</p>

<p>4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām</p>	<p>Noteikumi nemaina ne procesuālo procedūru veidus, ne to apjomu, kā rezultātā būtu pamats prognozēt ar tām saistīto izdevumu būtisku pieaugumu vai samazināšanos, jo regulējuma priekšmets būtībā ir ārējo normatīvo aktu ar hierarhiski augstāku juridisku spēku piemērošana un atsevišķu Pašvaldības brīvprātīgo iniciatīvu izpilde, un šo uzdevumu nodrošināšanai līdzšinējā administratīvā un finanšu kapacitāte ir pietiekama. Jaunais regulējums ietver pilnīgu, izvērstu un detalizētu īstenojamo darbību apraksta un veikšanas secīguma izklāstu, lai sabiedrībā vienkāršotu uztveri par procedūrām un informācijas saprotamību, vienlīdz kā sekmētu pārliecības izveidi par lēmumu pieņemšanas caurspīdīgumu, objektivitāti un vienlīdzīgas attieksmes un tiesiskuma principu ievērošanu. Lai persona varētu saņemt palīdzību, tā iesniedz iesniegumu Ventspils novada pašvaldībai (pasta sūtījumā vai klātienē – Apmeklētāju pieņemšanas centrā, Skolas iela 4, Ventspils, LV-3601, vai administratīvā iedalījuma apvienību vai pagasta pārvaldēs; nosūtot pēc parakstīšanas ar drošu elektronisko parakstu uz oficiālo elektroniskā pasta adresi – info@ventspilsnd.lv). Noteikumos reglamentētā kārtība, kādā organizējama tā izskatīšana, kas nosaka:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. iesniegumam pievienojamo dokumentu uzskaitījumu; 2. institūciju kompetenci; 3. prasības personām, kuras atzīstamas par tiesīgām saņemt palīdzību; 4. lietas faktiskos apstākļus, kādi ņemami vērā, izlemjot jautājumu par palīdzības sniegšanu; 5. personas tiesību un pienākumu apjomu uzsāktajā procesā; 6. gadījumus, kad noraidāms prasījums par palīdzību; 7. lēmumu pieņemšanu, apstrīdēšanu un pārsūdzēšanu; 8. palīdzības veidam atbilstošus reģistrus un reģistrēšanas secību; 9. personas izslēgšanu no palīdzības reģistra un tajos iekļauto datu aktualizēšanu; 10. dzīvojamo telpu piedāvāšanu, izīrēšanu un nodošanas īres lietojumā termiņu; 11. rīcību pēc noslēgto dzīvojamo telpu īres līguma darbības beigām un saistību neizpildes gadījumā. <p>Pašvaldībā saņemto iesniegumu izskatīšana pārejas periodā veicama kārtībā, ciktāl tā nav pretrunā jaunajam tiesiskajam regulējumam. Savukārt personas, kuras atzītas par tiesīgām saņemt palīdzību un par kurām ziņas iekļautas reģistros, saglabā iegūtās tiesības un pārreģistrējamas palīdzības reģistros atbilstoši Noteikumiem (IX. Noslēguma jautājumi, 65.-66.punkts).</p>
<p>5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem</p>	<p>Pašvaldība publisko tiesību jomā īsteno autonomo kompetenci — autonomās funkcijas un uzdoto kompetenci — deleģētos pārvaldes uzdevumus (Pašvaldību likuma 3.panta otrā daļa). Noteikumi sagatavoti, lai pildītu Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 10.punktā noteikto autonomo funkciju, t.i., sniegtu iedzīvotājiem palīdzību mājokļa jautājumu risināšanā Ventspils novada administratīvajā teritorijā. Kā redzams no likuma „Par pašvaldībām” (bija spēkā no 1994.gada 9.jūnija līdz 2023.gada 1.janvārim) 6.panta 1.punktā un 15.panta pirmās daļas 9.punkta, attiecīgā pārvaldes</p>

	<p>uzdevuma izpilde ietilpa pašvaldību autonomajā kompetencē arī pirms stājās spēkā Pašvaldību likums. Par tā izpildes organizēšanu saskaņā ar likumu „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā” ir atbildīgas pašvaldības. Ievērojot paskaidrojuma raksta šajā sadaļā minētos tiesiskos apstākļus, Noteikumi nereglamentē, kā veicamas jaunas autonomās funkcijas vai citi deleģēti pārvaldes uzdevumi, kā vien iepriekš norādīto, kuras izpildi faktiski turpina veikt jau esošās (reorganizētās) institūcijās nodarbinātie Pašvaldības darbinieki, līdz ar ko nav nepieciešami papildu cilvēkresursi, jaunu amata vietu un administrācijas struktūrvienību izveide vai likvidācija un tam pakārtoti – grozījumu izdarīšana nodibinātajās darba tiesiskās attiecībās. Izrietoši no šiem apsvērumiem, Noteikumu izdošanai ietekmes uz kompetencē ietilpstošo funkciju izpildi un Pašvaldībā strādājošām personām nav.</p>
<p>6. Informācija par izpildes nodrošināšanu</p>	<p>Noteikumu 3. un 62.punktā uzskaitītas institūcijas, kas nodrošina to izpildi, un katras no tām kompetence:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ventspils novada dome – izlemj jautājumus par kvalificētam speciālistam izīrējamās dzīvojamās telpas statusa noteikšanu vai atcelšanu. 2. Ventspils novada domes Dzīvokļu komisija – lēmumu pieņemšana par: <ol style="list-style-type: none"> 2.1. personas atzīšanu par tiesīgu saņemt palīdzību; 2.2. personu reģistrēšanu un izslēgšanu no palīdzības reģistriem; 2.3. pagaidu dzīvojamo telpu ierādīšanu; 2.4. sociālā dzīvokļa, kas neatrodas sociālā dzīvojamā mājā, statusa noteikšanu vai atcelšanu; 2.5. dzīvojamās telpas, sociālā dzīvokļa un dzīvojamās telpas kvalificētam speciālistam izīrēšanu, noslēgtā ar īrnieku īres līguma darbības termiņa pagarināšanu un izbeigšanu. 3. Ventspils novada domes izveidotā Administratīvo aktu strīdu komisija – administratīvā procesā izskata adresāta un trešās personas iesniegumus par Ventspils novada domes Dzīvokļu komisijas izdoto administratīvo aktu apstrīdēšanu. <p>Noteikumu īstenošanā iesaistītās iestāžu struktūrvienības (darbinieki), kas darbojas iekšējos normatīvos aktos (amata aprakstos) paredzētās savas kompetencēs robežās, tai skaitā sniedzot informāciju un skaidrojoša rakstura atbildes iedzīvotājiem piemērošanas jautājumos: „Ventspils novada pašvaldības administrācija” – Ventspils novada pašvaldības nolikumā noteikto administratīvi teritoriālo iedalījumu apvienību un pagastu pārvaldes un Nekustamo īpašumu nodaļas speciālists mājokļu jautājumos; „Ventspils novada Sociālais dienests”.</p>
<p>7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana</p>	<p>Tiesību akta projekta primārais uzdevums ir sociālais atbalsts iedzīvotājiem, un tā mērķgrupā ietilpst personas, kurām nav resursu un iespēju nodrošināt sev mājokli Ventspils novada administratīvajā teritorijā, un kuras atbilst kādai no kategorijai, kurai sniedzama palīdzība dzīvokļa jautājumos. Pašvaldība, rīkojoties likuma „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā” deleģējuma ietvaros, izlieto likumdevēja piešķirtās pilnvarojuma tiesības izdot Noteikumus, kas ir piemērots tiesisku instrumentu, lai nodrošinātu ar norādīto</p>

	<p>likumu iecerēto leģitīmo mērķu sasniegšanu. Izdarot lietderības apsvērumus saistībā ar iedzīvotāju vajadzību apmierināšanas un dažādu sabiedrības grupu interešu ievērošanas un nozaru attīstības perspektīvu novada teritorijā samērošanu, rīcības brīvības ietvaros ir noteiktas arī jaunas personu kategorijas, kuras ir tiesīgas iegūt īres lietojumā Pašvaldības dzīvojamās telpas, iekļaujot to lokā kvalificētus speciālistus, repatriantus u.c., vienlaikus nesamazinot personu tiesību apjomu, kāds tas bijis līdz Noteikumu spēkā stāšanās brīdīm. Izvērtējot Noteikumu ieviešanas ieguvumus, to pieņemšana atzīstama par samērīgu salīdzinājumā ar paskaidrojuma rakstā izklāstīto, ka ar tiem privātpersonām ir piešķirtas plašākas tiesības un netiek noteikti lielāki tiesību izmantošanas ierobežojumi, neradot papildus resursu nepieciešamību un budžeta izdevumu pieaugumu, jo īstenojamo administratīvo procedūru veikšanu Noteikumos paredzētajā kārtībā turpinās nodrošināt tās pašas administrācijas struktūrvienības un Ventspils novada domes izveidotās institūcijas, to skaitā tās, kurām pēc Ventspils novada pašvaldības reorganizācijas un izmaiņām administrācijas struktūrā uzdots pildīt tos pašus pienākumus iepriekšējo vietā.</p>
<p>8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām</p>	<p>Sabiedrības viedokļa noskaidrošana par sagatavoto tiesību aktu veikta atbilstoši Pašvaldību likuma 46.panta trešās daļas prasībām, publicējot Noteikumu projektu un tam pievienoto paskaidrojuma rakstu Pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē www.ventspilsnovads.lv (<i>Par mums → Dome → Saistošo noteikumu projekti</i>), sniedzot iespēju ikvienai privātpersonai rakstveidā vai elektroniskā formā iesniegt savus priekšlikumus, iebildumus un komentārus. Atzinums par sabiedrības līdzdarbības rezultātā izteikto viedokļu izvērtējumu sagatavojams pēc Noteikumu projekta publicēšanas laika periodā no 2023.gada 2.novembra līdz 2023.gada 16.novembrim un iekļaujams paskaidrojuma rakstā.</p> <p>Šajā termiņā viedokļi vai priekšlikumi par Noteikumu projektu nav saņemti.</p>

Ventspils novada domes priekšsēdētājs

A.Mucenieks